

Project bruine kiekendief 2004

Naar jaarlijkse gewoonte een korte evaluatie van ons bruine kiekendievenproject 2004. Het totaal aantal geregistreerde broedgevallen is in 2004 op 11 blijven steken, één minder dan de vorige jaren. Dit is enigszins merkwaardig omdat het een uitstekend muizenjaar was, zeker in de polders. De vaste plaatsen waren terug bezet : Suikerfabriek van Veurne, Viconiaputten te Stuivekenskerke (2 koppels), Bien Acquis, Beveren a/IJzer.

Het aantal broedgevallen in de polders lag ook lager dan vorig jaar. In de IJzervallei werd daarentegen meer gebroed. Kleinere rietlandjes en brede, met riet begroeide perceelgrachten werden dit jaar niet aangedaan.

Opvallend was dat alle broedgevallen in graanvelden te situeren waren in gerstvelden : Veurne, St.-Jacobskapelle, St.-Joris en Lampernisse. De hogere gerstvelden worden dus geprefereerd boven de lagere tarwevelden. Dit is niet verwonderlijk aangezien een hoger gewas betere bescherming geeft en het ook meer lijkt op rietland. Vraag is natuurlijk of dit reeds tot uiting komt eind april/begin mei wanneer ze hun nest maken. Blijkbaar wel.

In drie gevallen was er predatie (St.-Joris, Merkembroek en Lampernisse). In Sint-Joris-Nieuwpoort werd een broedgeval in een gerstveld opgevolgd. Balts en nestbouw werden vastgesteld en tijdens de broedcyclus werden de vogels vaak gezien. Het nest werd gelocaliseerd maar begin juli was er plots niets meer te zien. In heel het veld was geen nest meer te vinden. Merkwaardig !

Op drie plaatsen werd een vierkant overgelaten bij het dorsen/maaien (zie infra). In Veurne werd dit nog gecombineerd met het verplaatsen van het nest.

Overzicht broedgevallen :

- 11 zekere broedgevallen
 - Veurne-Suikerfabriek 3 pulli-uitgevolgen
 - Veurne-Zonnestraat 4 pulli-uitgevlogen
 - Alveringem-Beveren a/IJzer Nestsucces onbekend
 - Nieuwpoort-Verschendijk Predatie
 - Houthulst-Merkembroek Predatie eieren
 - Houthulst-Jagersput Joinville Min. 2 juvenielen uitgevlogen
 - Diksmuide-Viconiaputten Min. 2 juvenielen uitgevlogen
 - Diksmuide-Viconiaputten Nestsucces onbekend
 - Diksmuide-St.-Jacobskapelle 3 pulli-uitgevlogen
 - Diksmuide-Lampernisse Laattijdige predatie jongen
 - Diksmuide-Bien Acquis Nestsucces onbekend

- 3 waarschijnlijke broedgevallen
 - Lo-Reninge-Westbroek broedpoging
 - Diksmuide-Rhillebroeken Territoriaal koppel
 - Diksmuide-Rhillebroeken Territoriaal koppel

- Nestplaatskeuze
 - Hooiland → 1
 - Graanveld (gerst !) → 4

Rietland	→	6
Totaal	→	11
▪ <u>Gemeenten</u>		
Veurne	→	2
Diksmuide	→	5
Houthulst	→	2
Nieuwpoort	→	1
Alveringem	→	1
▪ <u>Predatie</u>	→	3/11 of 27 %
▪ <u>Beschermingsactie</u>	→	3/12 of 27 %

In totaal werden vijf vergoedingen betaald voor een gezamenlijk bedrag van 225 EUR. In Merkembroek werd een koppel bruine kiekendieven ontdekt in een hooiland. De landbouwer meldde spontaan het broedgeval. Tijdens de maaiwerkzaamheden werd een vierkant afgepaald om het nest te beschermen. Jammer maar het nest werd reeds gepredeerd in de ei-fase.

In de tweede week van mei werd een baltsend koppel ontdekt in een gerstveld midden de komgrondenweiden van Lampernisse. Tijdens het observeren van weidevogels viel een baltsend mannetje bruine kiekendief uit de mist naar beneden. Spectaculair, het eerste moment besef je niet wat je overkomt. Totdat je het koppel terug normaal ziet vliegen en doorhebt dat het bruine kiekendieven zijn. Het nest werd gelocaliseerd en het koppel kon tijdens het broedseizoen vaak foeragerend worden vastgesteld. Bij het dorsen van het veld was het nest tot onze verrassing leeg. Het nest was weliswaar sterk verhoogd (het nestplatform wordt tijdens de broedcyclus verder aangevuld). Dit wijst erop dat er zeker jongen moeten zijn geweest. Samen met de landbouwer reden we mee op de pikdorser omdat we eerst vermoedden dat de jongen waren verkropen. Maar tevergeefs. Vermoedelijk werd het nest gepredeerd. Omwille van de positieve samenwerking met de landbouwer (tevens gebruiker van diverse weilanden in de omgeving) werd een vergoeding van 25 EUR uitbetaald.

In juli werd nog een broedgeval ontdekt in de Zonnestraat te Veurne. Net zoals in De Moeren vorig jaar kwam het koppel terug op het perceel waar vijf jaar geleden werd gebroed. De ontdekking kwam net op tijd want dankzij een kleine regenbui in de voormiddag werd het dorsen die dag uitgesteld. Enkele dagen later was het dan zover. De jongen werden geringd en in kippengaas opgesloten. Tijdens de dorswerkzaamheden barstte er een immens onweer los (met hagel). De jongen waren dan ook doorweekt en het dorsen werd uitgesteld. Het gerstveld lag, door het onweer, bijna volledig plat en het nest gaf bijna geen enkele beschutting meer. Iets later werd opnieuw een poging ondernomen om het veld te dorsen maar tot onze verbazing was het nest leeg. Geroofd? Gepredeerd? We wisten het niet. We vermoedden wel dat de jongen ergens anders in het gerstveld zaten maar een speurtocht leverde niks op. Geluk bij het ongeluk: een kleine bui verhinderde opnieuw het dorsen van het immense gerstveld. De dag nadien konden we de jongen wel ontdekken. Eén jong stak met z'n kop boven de gerst uit en kon reeds opvliegen, de andere jongen zaten verscholen onder de gerst in een sproeispor. Twee jongen konden reeds een tiental meter opvliegen. Om alle problemen bij het verdere dorsen te vermijden werd dan ook geopteerd om het oorspronkelijke nest met het overblijvende jong te verhuizen naar het tarweperceel aan de overkant van de landweg. Het jong werd op het nestplatform gelegd een vijftiental meter diep in het tarweveld. 's Anderendaags kon men reeds zien dat ook de andere jongen het nestplatform hadden teruggevonden want blijkbaar dropten de ouders het voedsel op het verplaatste nest. Een

laatste controle werd nog gedaan bij het ultieme dorsen van het gerstveld want er was natuurlijk nog een kans dat ze terug in het gerstveld verzeild geraakten. De drie jongen vlogen reeds uit en het niet vliegvlugge jong bleef mooi zitten. Opdracht volbracht. Aan beide landbouwers werd de vergoeding van 50 EUR betaald.

Een landbouwer uit St.-Jacobskapelle ontdekte tijdens het dorsen van z'n gerstveld een nest met drie jonge kiekendieven. Het veld werd weliswaar volledig gedorst maar de jongen werden gespaard. Slechts na het dorsen werd er contact genomen met de werkgroep. De jongen hebben we dan maar beschermd tegen de zon met een kring van stro. Tijdens het ophalen van het stro werden de jongen nogmaals beschermd door ze tijdelijk in een kippengaas te plaatsen. Op dat moment kon het oudste jong reeds vliegen en verschuilde zich in het nabijgelegen tarweveld. De landbouwer kreeg een vergoeding van 50 EUR.

Kris Degraeve

Het pas ontdekte nest in een gerstveld te Veurne, het nest is nog weinig beschermd door het neervallend graan

De pulli bij het ringen

Totale overgave bij het ringen

4 pulli op het afgeschermd nest te Veurne, net voor het dorsen

Na een hevig onweer met hagel ligt het gerstveld bijna plat en zijn de pulli doornat

Verplaatst nest in tarwe met nog één pulli

